СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIV. Ч. 292. Джерзи Сити, Н. Дж., четвер, 16. грудня, 1926. VOL. XXXIV. No. 292. Jersey City, N. J., Thursday, December 16, 1926. THREE CENTS.

СЕНАТ ЗА ДОПУЩЕННЄМ 35,000 ЖІНОК І ДІТИЙ ІМІГРАНТІВ

ЗГОДА ПАЛАТИ ПОСЛІВ НА ПРОПОЗИЦІЮ СЕНАТУ СУМНІВНА.

ВАШИНГТОН, 14. грудня. — Сенат розглядав нині поправки до іміграційного закона. Межи инчим сенатор Водсворт, републиканець з Ню Йорку, предложив внесок, щоби понад імігрантську квоту допустити 35,000 жінок і дітий імігрантів у Злучених Державах. Сенат приняв пропозицію 39 голосами проти 37.

Пропозиція переходить тепер до палати послів, де її ще жде довша боротьба, хоча адміністрація має бути за внеском.

НА СУДІ ПРОТИ МІНІСТРА ЗА ОБМАН УРЯДУ.

ВАШИНГТОН, 14. грудня. — На розправі проти бувшого міністра Фола й нафтяра Догени за змову проти уряду цілий день посвячено промовам адвокатів сторін.

Адвокат уряду, котрий виступає як пошкодована сторона, закінчив рано свої виводи, а відтак почали говорити оборонці обжалованих. Адвокат Фола виступав незвичайно остро проти обронця уряду, закидуючи йому виразно демагогічне ведення справи. Обороняючи Фола, він говорив, що покійний президент Гардинг був мовчаливим свідком винайму нафтових теренів нафтярам з групи Догени.

МЕЙОР МІСТА ОБЖАЛОВАНИЙ ЗА БУТЛЕГЕРСТВО.

НЮ ЙОРК, 14. грудня. — Велика лава присяжних суддів у федеральному суді постановила обжаловати за велику антипрогибійцу змову 32 особи, в тому числі Висела, мейора міста Еджвотера, Ню Джерзі, Динена, начальника поліції з того міста, одного нюйорського поліційного сарджента, двох еджвотерських детективів та одного федерального митового інспектора.

Урядники сі мали взяти хабарів на 50,000 долярів за допущенне алькоголю вартости 2 міліонів долярів.

БАНК ЗБИРАЄТЬСЯ СТАВИТИ ГАРАЖ НА 18 ПОВЕРХІВ.

ДІТРОЙТ, Мишиген, 14. грудня. — Ферст Нешенел Бенк оф Дітройт виробив плян виставлення 18-поверхового гаражу в бизнесовій дільниці міста на приміщенне автів для своїх клієнтів. Банк уже набув місце під сей гараж.

ЗАТОПЛЕННЄ КОРАБЛЯ ЧЕРЕЗ БУНТ НА НЬОМУ.

ВИЛМИНГТОН, Норт Каролайна, 14. грудня. — Недалеко Фрайинг Пен Шовлз затонув вітрильний корабель типу скунера Чарлз Дін. Всю залогу вратовано, але її зараз забрано на суд, щоби зробити слідство, наскільки правди є в погодсках, що залога була збунтувалася і своїм бунтом спричинила розбиття корабля.

„МУЖ МАЄ ПРАВО НАПИТИСЯ".

ТОРОНТО, Онтаріо, Канада, 14. грудня. — Висший суд сеї провінції розглядав нині питанне, чи муж своїм питтєм нарушує права своєї жінки. Якась Канадійка подала свого мужа в суд о сепарацію, подаючи за причину жорстокість. Обявом жорстокости мало бути те, що муж часто запивався. Низчий суд заявив, що запиванне мужа се ще не жорстокість, та відкинув позов жінки. Вона внесла рекурс.

Висший суд заняв те саме становище, що низчий. Судця, видаючи вирок, заявив, що „муж може в Канаді запитися й кождого дня, але се ще не буде жорстоке поведення. Муж у свому краю має право випити собі, хочби навіть кождого дня. Таке принаймене було право сього краю, як я його розумію".

ДІВЧИНА ПРИЗНАЛАСЯ ДО ОБРАБОВАННЯ БАНКУ.

ОСТИН, Тексас, 14. грудня. — Пані Ребека Бредлі Роджерс, яку поліція арештувала яко підозрілу за рабунок банку в білий день, уже мала признатися поліції до вини. Її випущено на волю по зложенню „бейлу" в сумі 5,000 долярів. Має вона станути на суд 28. лютого.

Пані Роджерс покінчила Тексаський університет та була занята яко стенографка в уряді державного прокуратора. Вона ще не заявила, чому пішла рабувати банк.

ОБЧИСЛЯЮТЬ КОШТИ СТРАЙКУ ДЛЯ МІСТА.

ПАСЕЙК, Ню Джерзі, 14. грудня. — Після обчислення заряду ткальних фабрик Ботені Вустид Милз, який сими днями погодився зі своїми страйкуючими робітниками, страйк ткальних робітників приніс місту втрату 19 міліонів долярів. Стільки гроша втратили робітники в робітничій заплаті, і стільки менче-більше втратили місцеві купці у торговлі.

САМОВБИЙСТВО В КАПІТОЛИ.

ВАШИНГТОН, 14. грудня. — Якийсь Джан Колдвел приїхав до Вашингтону аж з міста Берклі, в стейті Калифорнії, і тут стрілив до себе з револьвера підчас відвідин у Капітоли. Його відставлено до шпиталя, але він зараз помер з ран, завданих власною рукою.

„ПОВІНЬ ЗЛОЧИНІВ" ЗАХОПЛЮЄ ЖІНОЦТВО.

КЕМДЕН, Ню Джерзі, 14. грудня. — Судця Каценбах, промовляючи в своїм резюме до лави присяжних суддів у справі обжаловання одної женщинн, говорив, що від якогось часу жінки почínають брати „визначну участь" у злочинах.

Суддя звернув увагу, що коротко стрижене волосся й короткі спідниці сьому не винуваті. Причиною злочинности жінок, на його думку, є погоня за богацтвом, мішане населення, густота населення та лагідне обходження зі злочинцями.

ЖАДАЄ РОЗКРИТТЯ ВІДНОСИН З МЕКСИКОМ.

ВАШИНГТОН, 13. грудня. — Конгресмен Ла Гвардія вніс у конгресі резолюцію, якою домагається від стейтового департаменту, щоби він роскрив факти, на основі котрих департамент хотів представити мексиканський уряд Каєса як большевицький.

ПЕРЕНОСЯТЬ СТАРИННИЙ МОНАСТИР З ЕСПАНІЇ ДО АМЕРИКИ.

СЕНТ ДЖАН ДЕ ЛІ, Франція, 13. грудня. — Один з найкращих памятників еспанської архитектури, монастир з 10. століття помандрує з Еспанії до Каліфорнії. Монастир находиться в малім селі в провінції Сеговія. 100 робітників працює, щоби розібрати монастир і не знищити старовини. Селяни проганяли робітників і не допускали до вивезення того памятника, але уряд дозволив і монастир буде перевезений до Америки.

ЯПОНСЬКИЙ МІКАДО УМИРАЮЧИЙ.

ТОКІО, 13. грудня. — Очі Японії звернені на віллю Гайяма, в якій лежить японський імператор, хорий на запалення легенів. Нема надії, щоби він прийшов до здоровя.

„CZYTANKA", ЯКИХ МАЛО!

Вимок з „Читанкі для шкул повшехних. Рок тшеці. Край властни. Цецилія Невядомска. „Рок 1918. Українци... пшишлі зрабовать място (Львів) і виржнонць Полякув... Цо то за Українци?... Решткі войска австріяцкего і банди розбуйніче, спроваджоне тутай пшез ксенця Габсбурга... — Сьмелі хлопци вибегайом на уліцен: стої якіс драб з карабінем... По абе го і — карабін юж здобити... — дзіч хціва крві і лупу..." — Отсе духова пожива для школярів, — 10-літних дітий. Цікаво, чи є десь друга така читанка в світі, яка би вчила дітий, як вбивати людей „карабіном по лобі..."

ЛЕҐАЛІЗАЦІЯ ХРИСТІЯНСТВА В ЯПОНІЇ.

Японське правительство проголосило проект леґалізації християнської релігії в Японії. Дотепер у Японії було християнство законно недозволене, хоч у практиці було толероване. Тепер у Японії є 250.000 християн, з чого 150.000 католиків.

УКРАЇНСЬКІ КОНЦЕРТИ НА ПІВНІЧНОМУ КАВКАЗІ.

Дня 5. листопада в Ростовському будинку робітників освіти відбувся концерт галицької співачки М. Шекун-Коломийченкової, що виконувала твори українських композиторів. Артистка Шекун-Коломийченкова протягом двох місяців дала на Північному Кавказі 17 концертів, що користувалися великим успіхом серед українського населення.

ГАРКАВЕНКО ПОБІДИВ В ВІЛМИНГТОН.

Послідна боротьба, яка відбулась в Вілмінгтон, викликала велике зацікавлення. Галя була переповнена публикою, з тої причини, що брав в ній участь славний український борець А. Гаркавенко. Противником Гаркавенка був Чарлз Стівенс, 217 фунтів ваги. По 19 мінутах боротьби Гаравенко підняв свого противника в воздух, закрутив ним і положив його на лопатки. Публика устроїла Гаркавенкови велику овацію. Після побіди делеґація Українців вручила Гаркавенкови букет цвітів і зложила йому подяку за приїзд до Вілмінгтону.

ГОЛОДІВКА ПОЛІТИЧНИХ ВЯЗНІВ.

В Білому стоці вже від кількох днів триває голодівка політичних вязнів. Вязні оголосили голодівку як протест проти побоїв і ведення в кайданах до переслухання політичних вязнів. Мимо домагання прокуратор не явився в тюрмі, щоби вислухати жадань вязнів.

ЗНАЧІННЯ ПОЛІТИЧНОЇ ПРАЦІ ЖІНОЦТВА.

Звіт німецької соціял-демократичної партії за послідний рік приносить цікаву статистику. А саме, протягом послідного року збільшилося число жінок членів партії з 148.125 на 153.623. Рівночасно зменшилось число членів-мущин з 940.078 на 844.495. В цей спосіб загальний процент жіноцтва піднявся з 15.76 проц. на 18.24 проц.

ТОРТУРИ НА ПОЛІЦИЙНОМУ ПОСТЕРУНКУ В ГОСТИНІ.

Часопис „Експрес Любельскі" з 12 Х. ц. р. повідомляє, що на постерунок в Гостині приведено молоду арештантку Ф. Юзьвякувну, підозрілу в крадіжі. Дівчина не признавалась до вини. „Пшодовнік" Теодор Краськевич і поліціянт М. Мікіцький розпочали систематичне тортуровання нещасної, бажаючи примусити її до признання. Почато від биття по обличчі, а закінчено биттям скіряними батогами. Юзьвяківна однак відмовлялася від підпису протоколу, признаючого її винною. Поліціянти незабаром змінили метод, заявляючи, що спалять її живою, після чого притикали до волосся дівчини запалені сірники. Юзьвяківна була вже півпритомною зі страху й болю й не відповідала на загрози. „Пшодовнік" впав впрост в скаженину, й кинувши її на підлогу, став товчи її колінами в груди. Нелюдські тортури не дали ніяких наслідків. Скатовану дівчину відіслано до арешту. В годині 3-ій ніччю Красьневич знову привів її до канцелярії. Почали знову бити дівчину батогами через мокрі ганчірки. Коли вранці звільнено Юзьвяківну зпід арешту, вона вже не була в змозі вийти. Родина покликала лікаря, внаслідок чого віддано катів під суд. Краськеви засуджений на 4, а поліціянт на 2 місяці вязниці.

ПОЛІЦИЙНІ ШОЛОМИ З БЕРЛІНА.

Недавно польська преса счинила великий шум, дізнавшись, що попередній уряд замовив для варшавської поліції шоломи у берлінських фабриках. Скандал був тим більший, що мали це бути історичні шоломи, чисто-польські, з доби варшавського князівства, створеного з ласки Наполеона. Поліції в історичних шоломах на зразок уланів — гарна річ, але — Берлін! Тимчасом скандал на цьому не скінчився. Визначний варшавський достойник, який переводив трансакцію з Берліном, був дуже здивований, коли домагався присилки від берлінської фірми калькуляції та зразу шоломів, а дістав відповідь, що фірма таких зразків виконати не може. Здивований був тим більше, що рисунок на шоломи зробив визначний варшавський маляр. Варшавський посередник гадав, що відмова берлінської фірми має політичний підклад і виїхав до Берліна. Тут представник фірми заявив йому таке: „Проєкт варшавського маляря є фальшивий. Таких шоломів не носили в добі варшавського князівства", і повів його до музею, де показав йому автентичні польські історичні шоломи. Щойно на підставі цих зразків, з берлінського музею, німецька фірма зробила польські шоломи для варшавської поліції. Прошу уявити собі, що було би, якби первісний варшавський проект сидів уже нині на головах поліції, а якийнебудь німецький професор відкрив, що вони історично фальшиві!

ЧОЛОВІК, ЩО ВБИВ ЛЮБОВНИКА ЖІНКИ, НЕПОКАРАНИЙ.

Недавно закінчилася в Ст. Джан, Новафунляндія, судова розправа проти Семуеля Койша за замордовання бувшого поліцая Джана Дея виданням вироку невинности. Зізнання ствердили, що Дей провадив любовні зносини зі жінкою Койша через багато літ в наслідок чого, як Койш зізнав, його домове життя було цілково розбите. Дей не хотів перестати відвідувати жінки в часі неприсутности Койша, навіть коли той його просив о це.

НЕМА КІНЦЯ ПОЛІТИЧНИМ ПРОЦЕСАМ.

Окружний суд в Луцьку дня 15. м. м. приступив до розбирання справи арештованих в минулому році членів комуністичної організації КПЗУ. Обвинувачених є понад 200 осіб. Покликано багато свідків. Процес протягнеться не менше 10 днів.

НОВІ ПРИДБАННЯ ЛАВРСЬКОГО МУЗЕЮ.

До відділу культів та побуту Лаврського Музею цими днями поступило 39 експонатів з еврейського культу (переважно речі 18 та початку 19 ст.). Серед памяток европейського культу є два цікаві годеси, один з них вірменської роботи кінця 18 ст.

ПОЛЬЩА ЗБЛИЖАЄТЬСЯ ДО СОВІТІВ

ВАРШАВА, 14. грудня. — Зближення, яке наступило між аліянтами а Німеччиною через усунення військової контролі, викликало так велике незадоволення серед Поляків, що всі вони готові тепер ввійти в союз з совітами. Консервативний орган „Курєр Варшавскі" підносить навіть, що нема ніякої причини до ворогування між Польщею а совітами. А що дійсно на таке зближення заноситься, пізнати по тім, що на польського посла в Москві призначено Станислава Патека, дотепершного посла в Токіо.

Патек оженився з жидівкою, яка бере діяльну участь в політиці в Москві, а його син є одним з комуністичних лідерів і живе рівнож в Москві.

ПРОТИЧУЖИНЕЦЬКІ РОЗРУХИ В ХІНАХ.

ЛОНДОН, 14. грудня. — Чим далі тим гіршим стає положення чужинців в Хінах. В Ганкові поширена сильна протибританська агітація. Робітничі лідери приарештували нинів двох Американців і треба було аж погрози з боку корабельної воєнної американської команди, щоби їх випустили на волю. В противному разі було би прийшло до бомбардовання міста.

ПОАНКАРЕ ПІДНЕСЕ ПО СВЯТАХ КВЕСТІЮ ДОВГІВ.

ПАРИЖ, 14. грудня. — По Різдві предложить Поанкаре як міністер фінансів парляментови договори з Америкою і Англією в справі сплати воєнних довгів. Поанкаре надіється, що ситуація в парляменті буде змінена і йому вдасться перевести ратифікацію довгів. Це буде одначе можливе при поданню клявзулі, що Франція не буде платити більше чим одержить від Німеччини. Така клявзуля не повинна внести на думку Поанкаре ніякого замішання і її не треба би піддавати під осібну ухвалу американського сенату, бо вона нічого не змінє.

ГАНИТЬ АМЕРИКАНСЬКІ ФІЛЬМИ.

БЕЛЕСТ, Ірляндія, 14. грудня. — Сер Томас Бічем, композитор і оперовий імпресаріо, заявив, що Англія не надається для серіозної музики. Може буде колись якась зміна і під тим зглядом, але хиба за яких сто літ. На разі англійським музикам не лишається нічого иншого, а хиба покидати свій край. Для Англії найкраще відповідають „погані американські фільми", які сер Бічем найкраще кинув би до моря.

ЛОРД ГРЕЙ ПРОТИ СОВІТІВ.

ЛОНДОН, 14. грудня. — Лорд Грей в своїй промові про Лігу Націй зазначив, що є дві держави, які стоять осторонь Ліги Націй: совіти і Америка. Совіти не ввійшли до Ліги, бо хочуть далі кирнинити між народами і вмішуватися в справи чужих держав, а Америка не ввійшла тому, що вона хоче стояти осторонь і не мішатися до ніяких других справ. Не в тім сук справи, чи Англія визнає совіти, але в тім, чи совіти перестануть вже раз мішатися в англійські справи і будуть вважати англійську конституцію як таку, яка інтересує головно англійський нарід. Лорд Грей заявив, що Англія може тепер по смерти дотеперішного совітського амбасадора Красіна приняти другого тільки тоді, коли совіти заперестануть агітацію проти Великої Британії. На разі справа стоїть так, що совіти не вишлють другого амбасадора. Наступить це тоді, коли відносини між обома державами не будуть так напружені, як тепер.

ПСИ ЖЕРТВОЮ НАУКИ.

ЛОНДОН, 14. грудня. — В лондонськім університеті згинуло в 1925 і 1926 роках 1.147 псів, на яких переведено вівісекцію в ціли наукових дослідів. Таке оголошено з рамени уряду на одну з інтерпеляцій в англійськім парляменті. До сего додали, що вівісекції переводиться тільки випадково і то при повнім знечуленню і приспанню звіряти, яке убивають заки воно пробудиться і може відчути біль.

АМЕРИКАНСЬКИЙ АРХЕОЛЬОГ ВІДНАЙШОВ СТАРИННУ НАПИСЬ.

РИМ, 14. грудня. — Професор Рис Карпентер віднайшов імя артиста, який збудував величаву бронзову статую, яка находиться в музеї при деоклєціянських лазнях. Напись находилася на рукавицях, яких вживали боксери і звучала: Апольлоніус син Нестора. В той спосіб відкрито діло одного з найвизначніших світових різьбарів, якого найкращий твір находиться тепер в ватиканськім музею.

ЮГОСЛАВІЯ ЗВЕРТАЄТЬСЯ ДО НІМЕЧЧИНИ.

БІЛГОРОД, 14. грудня. — В Югославії слідний тепер великий зворот в заграничній політиці. Супроти альбансько-італійського договору Югославія шукає нових союзників і добачує їх головно в Австрії і Німеччині. Бо тепер нема вже причини до ворогування. Німеччина і Австрія не мають славянських значних меншостей, а Югославія не має німецьких. Ніщо не стоїть з боку Югославії на перешкоді прилученню Австрії до Німеччини. Навпаки це булоби краще для Югославії, коли вона граничила безпосередно з Німеччиною, яка добачує в Італії подібно як і Югославія свого ворога. Бо Італія загарбала Тироль, а з ним і німецке населення, яке становить там більшість.

По смерти Пашіча, великого поклонника російських царів, готова змінитися югославянська політика зглядом совітів. До впливу може прийти Радіч, який є за визнанням совітів.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

БОРОТЬБА СТАЛИТЬ

Один з наших читачів запитує нас: яка користь з тої боротьби, яку веде українська еміграція в своїх рядах вже пів року, а в яку втягнена і церква і епископ. Той голос помістили ми в рубриці: Голоси читачів. А помістили тому, що він дуже характеристичний для нашого способу думання і поступовання. Бо якраз тому способови думання завдячуемо те, що ми під культурним, економічним і політичним оглядом ще так далеко позаду других народів. Ми все боялися всякої боротьби. Ми все себе питали, заки зачали боротися, а що то буде, як ми програемо. У нас всегда славилися ті люди, що вміли хитро мудро і гладенько всьо вирівнувати, що вміли всіх погодити, всіх похвалити, нікому чести не відобрати, що все і всюди: Мир вам браття голосили. От тому ми і в неволі. Бо ми боялися боротьби, а життя, це боротьба. Тому у нас така тіснота думки, бо й поступ поширюється дорогою боротьби з темнотою і духовою заскорузлістю. Тому в нас так часто толеруеться звичайне собі хрунівство, яке виправдуеться тим, що от не може чоловік инакше поступати, бо треба йому оглядатися на жінку й діти, на те, що може стратити священик парохію, а редактор чи урядник свої джаби. Тому найкраще тоді, коли нема ніяких терть, коли нема ніякої боротьби, бо тоді кождий не потребує боятися за свої джаби, а хрунь може легко вдавати патріота. В той то спосіб повстає гнилизна в живім народнім орґанізмі. В той спосіб можуть мати у нас місце такі одиниці, що виправдують рутенство і візантійство, що виправдують польсько-римський конкордат і туманять людей, що бувший австрійський цісар то ще мав вплив на вибір українських епископів, але Польща то вже того впливу не має. Хоч це свідома неправда, але є такі, що в це вірять, бо є такі отці духовні, що таке голосять. В той спосіб можливі у нас такі священики, що в церкві думають про Франка инакше, а вийшовши з церкви і ввійшовши на концертову галю, стають иншими людьми і йдуть з народом та хвалять Франка як національного ґенія.

А ми толеруемо ту погань і ту безхарактерність, те багно моральне, з якого ніколи не може виростн квіт волі. Тому то виповіли ми тій погани боротьбу. Бо віримо, що тільки безпощадною боротьбою з тим лихом можна вже раз уздоровити нашу суспільність. Або уздоровимо себе і станемо живими, боевими, характерними людьми, або зломимося і пропадемо. А коли зломимося, так ми й не варті кращого життя. „Коли я крицею зроблюсь на сім вогні — писала наша поетка Леся Українка — скажіть тоді — нова людина народилась. Колиж зломлюсь, не плачте по мені: пожалуйте, що раніше не зломилась."

ЧИ ЗРІЛІ ЛЮДЕ МОЖУТЬ ЩЕ ЧОГОСЬ НАВЧИТИСЯ?

(Докінчення).

III.

Третя трудність не в тім, яка має бути основа цього виховання, а в тім, що старша особа, яка вчиться, мусить сама найти собі піддержку для своїх студій. Коли вона не має під собою коріння — дерево знання стає мертвим. Великою небезпекою є придбання поверховних поглядів. Незвичайно легко нахапатись відомостей і термінольоґії. У дітей лекше їх викорінити. У старших важче тому, що вони тільки читають або слухають викладів. Чим краще професор викладає, тим лекше наповнює він своїх слухачів готовими поняттями і фактами, не полишаючи їм нічого більше до праці як проковтнути те, що подав їм.

Нераз уже звертали увагу, що старші слухачі на освітних курсах повинніби виконувати більше діяльну роль як тільки приймати те, що там чують. Виклад має своє значіння; він розбуджує цікавість і його не можна заступити самостійним думанням. Також практичні лекції ведені під проводом учителя мають инше завдання. А проте все помилка тих, що хотять вдоволитись в освіті викладами, лежить у тім, що досвіду не можна придбати спонтанічно (самохітно) і що висловлення якихсь думок не є ще доказом праці над собою. Иншими словами: вчитись досвіду можемо тільки при співучасти свідомих зусиль і всіх засобів нашої інтеліґенції духових сил.

Для такої праці потрібна згідна співучасть вихователя і ученика (студіюючого). Вихователь мусить мати пересвідчення, що найвищим його завданням є безпристрасне шукання правди. Він мусить бачити всі сторони кожного питання. Він має виложити його як найясніще своїм студентам. Одначе сам обовязок служити правді не вистарчає. Всі ці ніжні сумніви, які хвилюють його, він повинен уміти передати; без них ніяка інтеліґентна наука не є можлива. Учитель мусить уміти прокинути в студентах почування, що сама наука відкрие їм незвичайно радісні несподіванки і пригоди, коли вони пічнуть шукати правди, яка їм потрібна.

Є два роди вчителів. Одні викладають в дуже переконуючім тоні і передають факти, в які слухачі не можуть навіть сумніватись. Такий учитель, навіть коли відповідає на запити своїх слухачів доказами, витворює в них певного рода залежність від свого способу думання. Другий тип учителя це такий, що хоче показати своїм ученикам, як погляди, ідеї, думки виринають, творяться, зміняються. Він ставить своєю метою радше розбудити власну діяльність учеників, ніж давати їм готову розвязку на їх сумніви. Перший рід учителів є численніщий. Учителі воліють, щоби ученики гляділи на них як на джерело мудрости; ніж відповідати на їх арґументи, які нераз можуть загнати їх у сліпий кут. Але ця друга праця приносить кращі овочі.

Найбільшою перепоною для придбання суцільного світогляду є нещаслива суперечність, незгідність, яка істнує в сучаснім життї між думкою і працею. Безодня, яка ділить людей, що є діяльні, від тих, що щось знають, причиняеться до того, що перші не вміють відчувати, а другі є педантичні. Пересічна людина вихована в атмосфері таких розбіжних шляхів не знає, де найти ґрунт для своєї освіти. Одначе помиляються ті, які думають, що такий поділ нашого життя є наслідком революції промислу і його запанування над нами. Він має старшу історію: сягає ще тої доби, коли люде вірили, що ручну працю не можна погодити з наукою або участю в суспільній діяльности. Наш дух є спутаний ще сіткою традиційних поглядів. Людям важко зрозуміти, що одною з головних підстав соціяльного життя мусить бути знання умовин дійсности; це знання потрібне також і в релігії і в мистецтві. Воно є необхідне не тільки для умової діяльности, але й для морального життя, суспільної та мистецької праці. Таке знання можна здобути тільки суворою умовою дисципліною. Ми хочемо визволитись від ріжних оман, які затемнюють наш мозок і оминути прикрих розчарувань щойно тоді, коли знялись на вищий ступінь сили волі. Людина свобідної думки це така, що має в собі бодай до деякої міри розвинену силу глядіти на всі справи безпристрасно, без особистих вузьких нахилів і звичок.

IV.

На закінчення зробім ще кілька загальних уваг. У сучасних важких обставинах життя, коли стільки людей мусить вести механічну працю, єдиною полекшою в ній є можливість віддихати свободою в иншій сфері праці. Спеціялізація в усіх ділянках веде подекуди до сумних наслідків. Як сказав розумно Бернард Шов: кожний нині вміє читати, але ніхто не знає, що має читати. Часто чуємо про потребу „свобідного виховання", „незалежної освіти". Але вони мають часто ріжне значіння. Коли грецькі фільософи, Плятон і Аристотель, домагались такого виховання і такої освіти, тоді вони мали на думці приготовлення до життя громадян потрібних атенській республиці. У середновічних часах цей ідеал був знова инакший. Одначе і там і тут виховання людини було підчинене тодішнім обставинам і потребам; Греції треба було дібраних одиниць, які належали до пануючої кляси і погорджували всяким спеціяльним заняттям, у середновіччу вибрані люде хотіли мати якусь скількість відомостей у своїй голові для професійних студій.

Чи нині наше знання може бути незалежне від сучасних потреб? Ми живемо у світі спеціялізації і великого промислу. Кождий день приносить стільки нових відомостей, винаходів, змін, що наш мозок не в силі цього всього охопити; нас пригнітає маса фактів і тягар спеціяльних обставин. Що-ж значить нині „свобідне виховання", „незалежна освіта"? У першій мірі — спромога піти на зустріч тим домаганням, які накидають нам обставини. Дві загальні риси мусить мати одиниця, що хоче взяти на свої плечі їх тягар: почуття як шукати правди і силу дисципліни, самоволодіння. Потреба одноцільного світогляду, шукання його, поглиблювання — ось підстава освіти для дорослих. Коли ми вчимось, одержуемо ріжні розсипані відомости, що належать до ріжних ділянок знання або життєвої практики, по мірі того як вони зростають, множаться, мусимо відчувати потребу звязати їх у гармонійну цілість. Цієї праці не зробить за нас ніяка книжка і ніякий учитель. Вона мусить бути наслідком наших власних здібностей і зусиль, щоби між придбаними ідеями та фактами з оного боку і з другого: між явищами дійсности панувала постійна виміна двох течій, які прямують до одної мети.

З англійського М. Р.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

УВАГИ ДО БУДУЧОГО ЦЕРКОВНОГО ЗІЗДУ.

Доси були в „Свободі" мої два дописи з Канади, а отсе третий. Я бачу клопоти наших братів і рад докинути бодай кілька своїх умок, може і се на щось доброго придасться.

Заінтересував мене недавно заголовок допису в „Свободі", а то: „Чи церковний зїзд може мати якусь звязь з народною справою".

Таке питанне вразило мене болючо. Сподівався я, що автор буде доказувати, що церковна справа нічого з народною спільного не має. Бо і таке можливе. Однакож прочитав я дальше, що автор пійшов розумною дорогою — він рад, щоби і „Свобода" заінтересувалася церковним зїздом, як справою народною.

Та коли подібне питанне можна ставити, то знак, що є ще люде, які церковної справи не уважають народною. Є вони всюда і власне вони є тими „невтральними", про яких в редакційній статті „Свободи" недавно писалося.

Думаю отже, що не зайвим буде застановитися над питанням, чи справа церковна є справою народною. Се може поширити загальний погляд на се питанне.

В моїм розумінню церковна справа є такою самою народною справою, як справа народної школи, народної політики, розуму, матеріяльного добробуту, національної самостійности.

Церковну справу називае дехто важним чинником в народному життю, а я скажу: церковна справа, се велика частина — органічна частина самої народної справи, самого народного життя.

Справа церкви як народної інституції, се справа морального, отже суспільного життя народу, справа обовязків, настроїв, стремлінь, праці. Є вона отже і справою народної політики. Дальше справа церкви, се справа, і то велика народної культури.

Думка, що релігія і церква се річи непотрібні, або тимчасові, не має жадної розумної основи. Релігія — річ вічна. Се життє, душа людства. Великий італійський патріот, Маціні, каже: „Релігії правлять світом. З піднесенням релігійности завсігди підносився і матеріяльний добробут народу, з занепадом релігії і добробут занепадав". А звертаючись до „невтральних", він говорить: „Я вам докажу, що наша байдужність до релігії не приносила ніколи инших овочів, як анархію. Заперечте се, коли можете".

Бувають люде, які кажуть: „Релігії і церкви лише затуманюють і піддержують убожество". Таким треба вказати на Жидів і запитати: Хто більше дорожить релігією, ніж Жиди і хто висше стоїть практичним розумом і матеріяльним добробутом, ніж знов ті самі Жиди? Колиб релігія була чинником

(Продовження на ст. 3-тій.).

ОЛЕКСІЙ К. ТОЛСТОЙ.

КНЯЗЬ СЕРЕБРЯНИЙ

(Повість з часів царя Івана Грізного).

(55)

— Ну, бояриne, — сказав він, — випав же раз для мене великдень після довгого горя! Аджеж, відколи тебе увязнено, Микито Романовичу, то я й світа божого не бачив! Тягаюся тільки по Москві та по Слободі, чи не провідаю дечого про тебе. Як зачув сегодня, що ти з станичниками вернувся, так я стрімголов полетів на царський двір; а тут вже цар на рундуку! Я давай проміж станичників до тебе добиратись, тай не витерпів, став ловити тебе за полу, а цар мене й побачив. Ну, набрав же ся страху! По вік не забуду! Два молебні завтра найму, один за твоє здоровлє, а другий, — що сохранив мене Господь від тої відьми, не допустив, щоби сталося зі мною таке погане діло!

І Михеїч зачав розказувати все, що з ним ділося після знищення Морозівського дому, і як він, відвідавши Перстеня і вернувшися до млина, найшов там Олену Дмитрівну і взявся відвести її до мужевої батьківщини, куда слуги Морозова відвезли його підчас пожару.

Серебряний слухав нетерпеливо, бо Михеїч часто відступав від річи.

—Аджеж я, Микито Романовичу, — говорив старий, — аджеж я не сліпий; хоть і мовчу, а все бачу. Правду сказавши, батюшка, не подобалось мені вельми, коли ти до Дружини Андрієвича їздив. Не вийде добра з сего, думав я, тай було, правду сказавши, совістно за тебе, коли ти з ним за одним столом сидів і разом пив. Ти мене, батюшка, розумієш. Воно, правда, ти не винен тому; хто його знає, як воно до чоловіка приходить! Але супроти него гріх було. Ну, а тепер, розуміється, инша річ; тепер їй перед ніким не відповідати, царство йому небесне! Тай за молода-ж вона, голубонька, вдовою бути.

— Не докоряй мені, Михеїчу, — сказав Серебряний з невдоволенням, — а скажи, де вона тепер і що ти про неї знаєш?

—Позволь, батюшка, погоди; дай мені все за порядком тобі розказати. От, бачиш, коли я від станичників до млина вернувся, мельник повідає мені: залетіла, говорить, огнева птиця до мене; відвези її, каже, до царя Далмата. Я з початку не зрозумів, що за птиця і що за такий Далмат; аж опісля, коли він показав мені бояриню, я й второпав, що він про неї говорив. Отож і поїхали ми з нею до села Дружини Андрієвича. З початку вона нічого, мовчить собі і очей не підводить; потім зачала потихоньки про мужа питати; а потім, батюшка, сюда, туда, тай про тебе спитала, тільки, бач, не прямо, а так собі, ніби нехотя, відвернувшися. Звісно, жіноче діло. Я їй все розказав, що знав, а вона, сердешна, ще сумнійша як перед тим стала, схилила головоньку, та вже через цілісіньку дорогу нічого й не говорить. Колиж стали наближатися до села, вона, виджу, зачинає бути неспокійна. Що ти, повідаю, сударине, зволиш бути неспокійна? А вона, батюшка, в плач. Я її зачав потішати. — Не журись, повідаю, бояриne, Дружина Андрієвич здоров! А вона, при імени боярина, нуже ще дужше плакати. Я, ттак, поглянув на неї, та вже не знаю, що й казати їй. І князь Микита Романович, повідаю, хоть і в тюрмі, а мабуть також здоров! Вже більш і не знав, батюшка, що їй говорити; чую, що не те говорю, а всеж таки що-небудь сказати треба. Алеж, як назвав я тебе, батюшка, так вона як стій і сперла коня. „Ні", повідає, дядечку, не можу їхати до його села!" — Що ти, бояриne, кудиж тобі їхати?" — „Дядечку", повідає, „бачиш, он золочені хрести із-за ліса видніються?" — „Бачу, сударине". — „То", повітає, „дівочий монастир; я пізнаю ті хрести, відведи мене туда, дядечку!" Я став відмовлятися, та вона обстає при своїм: відведи та відведи! — „Я", повідає, „там з тиждень підожду, Богу помолюсь, а потім дам знати Дружині Андрієвичу; він пришле за мною!" Нішо було діяти, відвів її, батюшка; там і лишив під опікою ігумені.

—Кілько буде до того монастиря? — спитав Серебряний.

— Від млина було верст сорок, батюшка; зід Москви мабуть буде дальше. Та се нам майже по дорозі, коли ми на Жиздру підемо.

— Михеїчу! — сказав Серебряний: — послухай мене. Я до раня виїхати не можу, треба моїм людям цареви хрест цілувати. Але ти зараз же їдь двома кіньми, не жалуй ні себе, ні коней; впросися до боярині, розкажи їй все; упроси її, щоби приймила мене, щоби ні на що не рішалася, не побачившись зі мною!

— Добре, батюшка, добре; та чи не боїшся ти, щоби вона не постриглася? Сего не буде! батюшка. Мине рочок, поплаче вона, розуміється; без того годі; як по Дружині Андрієвичу не поплакати, царство йому небесне! А там, гляди, і весілле відограемо. Не вік же нам, батюшка, горювати!

Михеїч зараз же поїхав до монастиря, а Серебряний, на зорях, пійшов попрощатися з Годуновом.

Борис Федорович вже вернувся був з утрені, на котрій після звичаю свого був разом з царем.

— Чого ти так рано схопився, князю? — спитав він Микиту Романовича. — То нам, слобідським, ялося, а ти мігби і відітхнути після вчерашного дня. Чи може не мав ти у мене спокою?

Але жартобливий погляд Годунова показував, що він знав, чому князь не може спати. Серебряного же знов так тягло до Годунова, що він перед ним признався про свою любов до Олени.

— Се все мені давно вже звісно! — сказав усміхаючись, Годунов. — Я догадався про се ще, як ти перший раз приїхав до Слободи, по тім, як ти дивився на Вяземського. А коли я умисне розпочав з тобою бесіду про Морозова, ти говорив про него нерадо, хоть і був з ним в дружбі. Ти, князю, нічого не вмієш ховати в собі. Про що не подумаєш, все в тебе на лици так і напишеся. Тай говориш ти занадто правдиво, Микито Романовичу, позволь собі сказати. Я за тебе вчера перелякався, тай сердився таки на тебе, коли ти прямо відповів цареви, що не хочеш вписатися в опричнину.

— А щож мені було відповідати, Борисе Федоровичу?

— Тобі було подякувати цареви і приймити його ласку.

— Та ти жартуєш, Борисе Федоровичу, чи же направду кажеш? Як же мені за се дякувати цареви? Та хибаж ти сам вписаний в опричнину?

— Я що иншого, князю. Я знаю, що роблю. Я цареви не перечу; він мене сам не схоче вписати в опричнину; так вже я поставив себе. А ти, колиб прийшов на місце Вяземського та став оружничим царським і бувби ближче Івана Василевича, то ти би сим цілій землі послужив. Ми би з тобою стали поступати враз, і опричнину може підтяли би!

— Ні, Борисе Федоровичу, не зумів би я сего. Сам же ти кажеш, що в мене все на лици видно.

— Тому, що ти не хочеш присилувати себе, князю. От колиб ти рішився перемогти свою отвертість, та хотьби про око вступив в опричнину, чого би ми з тобою не зробили! А то поглянь на мене; я сам, бюся як риба об лід; кождого мушу боятися, кожде слово обдумувати; іноді просто голова закрутиться! А як би нас двох коло царя, то й сили б подвоїлися. Таких людей, як ти, не богато, князю. Скажу тобі прямо: я числив на тебе, як тільки побачив тебе перший раз!

— Не придатний я до сего, Борисе Федоровичу. Кілько разів я не трібував пійти під лад чужому звичаю, все нічого не виходить. Ось ти, дай тобі Боже здоровле, ти на се немов родився. Правду сказавши, зразу мені не по серцю було, що ти іноді думаєш, одно, а говориш друге; але тепер я бачу, куди ти гнеш, і розумію, що по твойому робити ліпше. А я й хотів би, та не вмію; не дав мені Господь такого скуства. Впрочім, що тепер і говорити про се! Сам знаєш, що цар мене, на твою-ж просьбу, в сторожевий полк посилає.

— Се нічого, князю. Ти опять Татар побєш, цар знов тебе перед свої очи покличе. Оружничим тобі, розуміеться вже не бути, але скоро попросишся в опричнину, тебе впишуть. А хотьби ти случайно й не побив Татар, то всеж таки ти прийдеш до Москви, коли Олені Дмитрівні вдовичий речинець мине. Того не бійся, щоби вона постриглась; сего не буде, Микито Романовичу; я ліпше ніж ти людське серце знаю; не з любви вона за Морозова вийшла, нічого їй і постригатись тепер. Дай тільки, нехай остигне кров і висхнуть слези; я-ж буду, коли хочеш, твоїм дружбою.

— Спасибі тобі, Борисе Федоровичу, спасибі! Мені навіть совісно, що ти вже тільки зробив для мене, а я нічим тобі відплатити не можу. Колиб прийшло за тебе на муки пійти або в битві голову положити, я би не задумався. А в опричнину мене не клич, і коло царя бути мені також годі. На се треба або зовсім зречися совісти або твоє знатте мати. Я би тільки даремне душею кривив. Кождому, Борисе Федоровичу, Господь своє вказав; сокіл літає по свойому, лебідь по свому; аби тільки в кождім правда була.

— То ти вже мене більше не винуєш, князю, що я не прямою а обхідною дорогою йду?

— Гріх би мав, колиб винив тебе, Борисе Федоровичу. Не кажу вже про себе, але кілько ти другим добра зробив! І моїм парням без тебе може дісталось би. Не дурнож і люблять тебе в народі. Всі на тебе надіються; вся земля дивитись зачинає на тебе!

Легкий румянець пробіг по смуглім лици Годунова і в очах його блиснуло вдоволенне. Погодити з своїм способом поступовання такого чоловіка, як Серебряний, було для него не малою побідою і служило йому за міру його (Бориса) чаруючої сили.

— З моеї сторони, спасибі тобі, князю, — сказав він. — О одно тебе прошу: коли ти не хочеш помагати мені, то, по крайній мірі, коли вчуєш, що за мене говорять зле, ти не вір тим чуткам і скажи обмовникам моїм все, що про мене знаєш.

(Дальше буде).

(Докінчення зі ст. 2-гої).

руйнуючим, то Жиди були би найдурнійші і найбіднійші. І ще не те: вони нині зовсім не істнували би.

Та може хтось сказати: „От і в нас є релігія, є церква, а ми не стоїмо так, як Жиди. Чому ж так?" Відповідь тут проста: в Жидів релігія і церква е наскрізь народною справою. Їх рабінів не ставлять для них чужі Жидам люде, Жидам не диктують чужі. Їх церква не звязана з ніким чужим. Жидівська церква має на цілі лише добро Жидів — їх розум і матеріяльний добробут, а нашої церкви уживають чужі для свого добра. До жидівської церкви не влізе за рабіна жидівський зрадник, ані чужий агент, а в нас треба лише натягнути маску „нашого", а ми й приймаємо. Ключ від жидівської церкви в жидівській кишені, а в нас в чужій.

Щоби церква стала такою, як повинна бути, вона мусить освободитися з невільничих кайдан. Через те в нас клопіт, що нашою церковню правлять для нас чужі. Через те клопіт, що ми не знаємо, з ким наша церква повинна числитися. — з приказами Богачевського, Риму, чи з потребами українського народу. Жидівського рабіна не прислав ніхто чужий і ним не розпоряджає ворог. А в нас не те. Жидівська церква є в руках жидівських патріотів, а в нас? От, де корінь лиха!

Щоби отже церква стала такою, як треба, вона мусить увільнитися від чужої залежности. Без того буде завсіди такий клопіт, як є.

Візьмимо справу з иншого боку. Колиб церква не була народною справою, серцем народу, то ворог не „атакувавби" насамперед нашої церкви. Тимчасом же ворог знає, що церква — се головна жила в народному тілі, головний нерв в народнім организмі. Перетне головну жилу, головний нерв, тоді ціле тіло спараліжоване.

Бувають „невтральні", які кажуть: „Церква і релігія — річ тимчасова. Зі зростом розуму релігія зникне". Тут знов нерозуміння змісту життя. Життя складається з ріжних частий, в його зміст входять ріжні елементи, а не лише розум та наукова правда. Вчений може в ляборaторії жити лише чистим розумом, однакож коли поїде до дому, то жие, як всі люде: любовю, надією, жалем. І мудрець плаче по страті своїх найдорозших, хоч плач до розуму не належить. І фільософови тяжко перенести удар від негідного сина. Тут знов приходять на гадку слова Мацініа: „Наша — се вість кличе Бога в найповажнійших хвилях життя".

Гляньмо ще з такого боку: коли народ якоюсь справою інтересується і навіть скликає для її полагодження зізд, то чи можна звати її не народною? Адже тому справа народною зветься, що нею інтересується народ. Колиб можна церковну справу назвати не народною, то можна і справу освіти і всякі політичні справи. Тільким з чого тоді зміст народної справи буде складатися?

Власне тому народ боронить церковну справу, що вона його життєва справа — отже народна і тому народні вороги раді нашу церкву знищити, або взяти в свої руки, що се справа великої народної ваги.

Що до будучого церковного зізду, то думаю, що не досить буде на нім осудити еп. Богачевського з Назаруком і виготовити протест до Риму, чи кого, як то в нас звичайно буває. Під увагу треба брати не самого еп. Богачевського, але і тих, чим він знарядом. І не тільки справу американську, але і старокраеву церковну. І не тільки сучасний стан церкви українського народу, але треба глянути і в минувшину. Себто взятися до справи радикальними засобами.

Коли еп. Богачевський доси не подався, то він очевидно вірить, що все пустим криком скінчиться. Попишуть, покричать, на зізді можуть і погрозити, і на тім буде кінець. Не досягнувши ніяких конкретних результатів, люди опустять руки, а він поволи буде все до своїх рук прибирати.

Щоби отже показати, що еп. Богачевський і його зверхники перечислилися, народ повинен повести справу гідно, відкрито й рішучо. Тоді доперва еп. Богачевський опиниться між рутенами.

Коли народ такий крок зробить, то се відібється також благодійним відгомоном і за морем — під ярмом Польщі.

Василь Буряник,
Губбард, Саск.

—о—

ЧИ Є ЯКА КОРИСТЬ З ТОЇ БОРОТЬБИ.

Вже давно збирався я написати до редакції „Свободи", щоби висказати свій жаль з того приводу, що вже шість місяців пишуть ріжні люди в „Голосах читачів" про боротьбу, яка тут ведеться між нами, а я не бачу, щоби була яка користь з їх писання. Я думаю, що ті голоси наробили шкоди і то великої, особливо по парохіях, бо люди не жиють тепер в спокою, а вічно сперечаються. А до чого доброго така сварка доведе? Чи не кращеб було, як би була згода?

П. Щирба з Вілмінгтон, Дел.

ДВА ЕПИСКОПИ.

Минуло вже двайцять літ, як я прибув до Америки, і за той увесь час я цікавився нашим життєм і американським життєм, і немало цікавих річий бачив. Належу я вже довгі роки до нашого рідного батька й опікуна, Українського Народного Союза. Належу до братств і товариств. Належу до Українського Демократичного Клюбу, бо цікавлюся політикою мого прибраного краю, а вже пять літ минуло, як я став американським горожанином. Я все належав до українських парохій, і передплачував побожні газети, як „Місіонар" і любив його читати, поки він не пішов польськими дорогами. Нині я цікавлюся далі подіями серед нашого народа в Америці та хочу попросити читачів „Свободи", аби послухали, що я хочу сказати їм про сю боротьбу на основі свого досвіду.

Я приглядався колись докладно політиці й роботі покійного епископа Сотера Ортинського, і ся робота приходить мені не хотячи на думку тепер, коли в Америці так багато говориться про нового греко-католицького епископа, Константина Богачевського. Богато з нас памятає ті часи, коли епископ Ортинський приїхав до Америки. Українська католицька церква ще майже не була зорганізованою. Церков було мало. Священиків не доставало. Сварилися між собою вірні церкви за національну свідомість. Тяжкі мав часи епископ Ортинський, поки він зорганізував церкву. Натерпівся при тім немало, від чужих і своїх. Та всі нині признати мусять, що де він боровся за українство, помагали йому в роботі світські люди. Де він будував українську силу, там йому все ставали до помочи й тодішні урядники Союза й редакція „Свободи". Лишень завдяки сій помочи він удержався на своїм тяжкім становищі, та зібрав гарний маєток для церкви й епархії.

Признаючи його роботячість, члени Союза признали йому на конвенції Союза велику честь, наділивши його титулом покровителя й почетного члена Союза. При тій нагоді епископ Ортинський мій побачити добре, як члени Союза заходяться, як пчоли, збираючи до купи маєток на забезпечення своїх жінок і дітий, і ось на другу конвенцію епископ Ортинський давай робити заходи, щоби забрати весь маєток, наскладаний членами Союза, в руки епископські. За се й пішла була тоді завзята боротьба межи членами Союза. Одні були за тим, щоби дати, а другі були проти сього. Остаточно стало на тому, що епископа Ортинського за се зборони й маєтку й організації в руки йому не дали.

І чи думаєте, що зле зробили? Чи хтось може на одну хвилину подумає, що зле зробили? Чи не бачите, що булоби нині з вдовами й сиротами по членах Українського Народного Союза, якби Союз був у епископських руках? Чи не бачите, як сліпі священики жебрають допомоги від милосердних людий, а епископ заборонив священикам навіть організуватися, щоби не жебрати? Що булоби з вдовами й сиротами, якби так до Союза їх тихцем попід епископський феліон якийсь новий самодержець та завів у Союз таке єдиновластє, яке заведено в Січову Організацію та ним розвіяв по полю відділи й членів? Чи був би ріс Український Народний Союз, якби його маєтком правили епископські каноніки й редактори й попихачі, а нарід не мав до своєї організації ніякого права? Хто хотівби признавати такого Батька? Хто назвав би такий Союз своїм Опікуном?

Як хочете знати, то подивіться на Провидіння, яке епископ Ортинський став чим скорше організувати, як члени Союза не дали йому свого маєтку в руки. Кождий священик дістав наказ попирати сю організацію. Церковні відзнаки, пелеринки, чи як там, надавали таким, що добре Союз розбивали й Провидіння будували. Але членів все таки не пагорнули богато, і маєтку великого не зібрали, бо люди хочуть господарити майном, яке вони збирають, і хочуть самі правити собою, і тяжкий гріх супроти народа поповнює кождий, хто хоче народови відобрати се природне право людини.

Історія епископа Ортинського, як мені видиться, навчає нас, що народного добра не можна віддавати в ненародні руки. Нарід мусить свої прав боронити, хочби їх хотів забрати навіть чоловік народови прихильний, бо по таким може легко прийти людина, прихильна ворогам, явно або лишень тайно, або таки простий висланник ворогів. Треба за свої права нам постояти, хочби нас страшили пеклом, прозивали нехристами, лаяли найстрашнійшими визиванками, проклинали з амбон. Се все роблено з Франком, але препцінь його від роботи не відстрашено, і хто нині побіджає? Чи ті, що його проклинали? Чи той проклятий?

А тепер, росповівши про боротьбу нас, членів Союза, проти клерикальної політики еп. Ортинського, я хочу ще підчеркнути, чим сей покійний епископ ріжниться від теперішного епископа, присланого нам уже зі старого краю за польського панування.

Хоча хотів епископ Ортинський загорнути під свою руку маєток Союза, хоч боролися ми з ним, але й признати мусимо, що сей покійний епископ збирав до купи українських католиків і будував парохії, тоді як теперішний легковажить собі сі надбання. Най і всі відступлять, йому байдуже. Коби троха, а його сліпо слухало. Що епископ Ортинський збирав ложкою, то сей роздає варехою.

Епископ Ортинський діставав ріжні булі на знищення нашого обряду, але він їх не виконував. Він мав відвагу постояти за українськими правами проти Риму. Епископ Богачевський виконує сліпо всі прикази Риму, хоч Рим змірює до знищення української церкви.

Епископ Ортинський все й всюди називався Українцем і звів завзяту боротьбу проти угорських, мадярофільських попів за сю назву, а епископ Богачевський називає нас Українцями лишень тоді, як хоче від нас гроші дістати, а поза тим він нам назад напіплює назву Русинів, яку нам хоче накинути Польща.

Коли хто мав якусь справу до епископа Ортинського, він мав усе вільний вступ до нього, — знаю се з власного досвіду, бо я без ніяких трудностий говорив з ним на Глинлайн у Пенсилвенії, як він там приїздив посвячувати іконостас, — а до сього епископа навіть депутація від усіх товариств Филаделфії не могла добитися з ним говорити, лишень дав їм говорити з каноніками, що мали з людий стягнути протоколи.

Від такого епископа нарід не може ждати пошани своїх прав. Не диво й що сей епископ при помочи свого редактора ширить єдиновластє, дає редакторови паплюжити українську визвольну боротьбу, українських великих людий, як Шевченка й Франка.

Коли українські імігранти в Америці мусіли боротися против заходів покійного епископа Ортинського, то чого нам ждати иншого як вічної боротьби від епископа Богачевського? Пусте говорять усі ті, що від сеї боротьби втікають. Боротьба неминуча. Вона мусить вестися, поки не покінчиться побідою народа, то значить, поки нарід не возьме такого впливу над церквою, щоби епископами не могли вже над нам ставати люди, які не служать народови. Ми, віруючі українські люди, се добре бачимо, і ми ждемо від наших священиків, щоби вони станули з нами до сего великого діла. Ану, Ви, Високопреподобні Отці, які не цураєтеся свого народа, які стоїте з народом, станьте разом з народом явно, поможіть поставити народну силу. Возьмім керму своєї церкви в свої руки. Відженім від дорогої организації чужі руки. Прож з ретенцями, ґріками й візантійщини. Най буде наша церква українська, як наш народ український.

Теодор Дубас, Ню Йорк.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВП. ПП. СЕКРЕТАРІВ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА.

Сим повідомляється Вп. пп. Секретарів відділів У. Н. Союза, що висилка календарів на рік 1927 для членів У. Н. Союза вже розпочалась і що вже вислано канлендарі на адресу пп. секретарів для слідуючих відділів:

Вислано експресом 14. грудня:
В. 106 (3 пак.), 175 (2 пак.), 323, 345, 225, 385 (3 пак.).

Вислано почтою 15. грудня:
Від. 105, 113, 114, 116, 122, 123, 124, 127, 140, 145, 147 (2 пак.), 153, 159, 162, 174, 176, 177, 185, 191, 196, 197, 209, 214, 231, 232, 238, 244, 165, 269, 271, 281, 307, 318, 319, 331, 333.

Вислано експресом 15. грудня:
Від. 120 (2 пак.).

Котрий би зі згаданих відділів не дістав з якоїсь причини посилки до 10 днів від дня висланя календарів, нехай повідомить Адміністрацію „Свободи".

Холоднокровність.

У театрі впав гість із ґалерії на партер. Портієр повідомляє про це директора театру:

— Прошу, пана директора, один із гостей впав із ґалерії на партер. Що маємо робити з ним?

Директор: Гм... самособою хай доплатить до білета.

ЯК БУДУЄМО СИРОТИНЕЦЬ У. Н. СОЮЗА.

155.

Тов. Запорожська Січ в Гемстед, Л. Ай., Н. Й., відділ 327. Укр. Нар. Союза.

Ідучи за примірoм других товариств, братств і сестрицтв, наше товариство скликало мітинґ в справі Сиротинця в місяци жовтни 1926. По коротких нарадах і дискусіях ухвалено устроїти баль, з котрого чистий дохід призначено на фонд Сиротинця. Баль дійсно відбувся і прийшло чистого доходу $30, котрі висилаємо разом з розметом до Укр. Нар. Союза. На тім мітинґу ухвалено також зложити по одному доларови від кождого члена на таку благородну ціль. Сю збірку зберемо на слідуючім піврічнім мітинґу. — Остаємо з поважанням. За уряд: Йосиф Душенчук, пред.; Дмитро Чопик, секр.; Панько Максимів, касієр.

156.

Сестрицтво Пр. Богородиці в Рочестер, Н. Й., відділ 36. Українського Народного Союза.

На місячнім мітинґу нашого Сестрицтва ми ухвалили жертву з нашої сестрицької каси 25 долярів на будову Сиротинця при Укр. Нар. Союзі. Хоть як прикрі тепер часи, бо безробітте дається всюди відчувати, наші сестриці однак зрозуміли вагу розпочатого діла і добровільними жертвами зложили суму 42 доляри, т. є разом 67 долярів, котрі висилаємо на руки Комітету будови Сиротинця. Маємо надію, що і решта членниць не схочуть лишитись позаду і також від себе зложать жертви, котрі вишлемо на призначене місце, скоро лише зберемо. — Остаємо з належним поважання. За уряд: Анна Стрілець, пред.; Зофія Гунька, секр., Настя Войціховська, касієрка.

157.

Братство св. Димитрія в Назарет, Па., відділ 95. Українського Народного Союза.

З залученню пересилаємо чек на суму 13 долярів як жертву на фонд будови Сиротинця при Українськім Народнім Союзі. До сеї пори наш відділ зложив загально 57 долярів і 50 центів і на дальше буде старатися, що лише буде в нашій силі, помагати так благородній цілі, як Сиротинець-Захист при У. Н. Союзі. Ану, громада по нитці, і бідному сорочка! — Остаємо з поважанням. За уряд: Іван Чорній, предс.; Тимко Гурин, секр.; Василь Мацко, касієр.

158.

Товариство ім. Тараса Шевченка в Вестбури, Л. Ай., Н. Й., відділ 267. Укр. Нар. Союза.

На руки Комітету Сиротинця висилаю суму, як слідує: з каси товариства ім. Тараса Шевченка 5 долярів, від поодиноких членів 12 долярів; разом 17 долярів. — З поважаннем, Теодор Аґрест, секретар.

(Далі буде).

Оптиміст.

Цілком лисий добродій прийшов до барберні й питається, чи не діставби якоїсь доброї води або помади на поріст волося. — Алеж самособою, — каже барбер — маю дуже добру помаду мого власного виробу, коробка коштує лише два доляри, але як візьмете шість коробок, заплатите всього десять долярів. — Ну, то візьму шість — сказав лисий. А як оглянувся по барберні, сказав: — Бачу, ви маєте також електричну машинку до ондулювання волося. Прошу мені запакувати й цю машинку.

УВАГА! УКРАЇНЦІ В ДІТРОЙТ І ГАМТРАМК, МИШ.!

УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ШКОЛА НА НОРТ ДІТРОЙТ

— устроює —

СВЯТО МИКОЛАЯ

В СВОЇМ ДОМІ

12340 MACKAY, cor. HALLECK УЛ.

В НЕДІЛЮ, 19. ГРУДНЯ 1926

Діти цеї школи відіграють дуже гарні два представлення:

СВ МИКОЛАЙ В 1920 РОЦІ

в трох діях

і „СИРОТА"

в одній дії

ЗІ СПІВАМИ І ЗАБАВАМИ

Поч. о год. 7-ій вечер. — Вступ 35 ц.

Повищі представлення з поновнього часу, де представляється те лихоліття, яке терпів наш народ на батьківщині. Хто з родимців хотів би бачити гру малих патріотів та в кого бє серце за рідним, просимо ласкаво прибути на представлення. По представленню наступить роздача дарунків. — Комітет. 291-92

УВАГА! ДІТРОЙТ І ГЕМТРЕМК!

КРУЖОК РІДНОЇ ШКОЛИ В ДІТРОЙТ, МИШ.

— устроює —

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

на дохід Рідної Школи в краю

В НЕДІЛЮ, 19. ГРУДНЯ 1926

В „I. A. S." ГАЛИ

при вулицях Мишиген і 24-тій.

На концерті виступить відома нашому громадянству солістка **Стефанія Королишин-Цимбаліста** з Шікаго й **Ерміна Делі** з Ен Арбор.

Дірігент хору

проф. ІВАН КОРОЛИШИН.

Тикети можна вже тепер набути в „Українськім Базарі" п. Ю. Цебринського в Гемтремк і в „Полтавськім Ресторані" при вул. Мишиген і Буртон.

О численну участь в концерті просить 221-92

Старшина Кружка Рідної Школи.

УВАГА! БРУКЛИН, НОРТ САЙД!

Отсим повідомляється всіх

ЧЛЕНІВ ТОВ. „РІДНА ХАТА",

— що —

РІЧНІ ЗБОРИ

відбудуться

В НЕДІЛЮ, 19. ГРУДНЯ 1926

в своїм

ВЛАСНІМ НАРОДНІМ ДОМІ

(SYSLIA HALL)

101 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

На цих зборах буде вибраний уряд Товариства на 1927 рік. Тому обовязком є, щоби всі члени явилися на означений час. 292-93

ЗА КОМІТЕТ ТОВ. „Р. ХАТА":

Гр. Бардак, предс.

І. Гринчук, секр.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

МІТИНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. ім. Ів. Франка, від. 269, повідомляє своїх членів і членкинь, що річні збори відбудуться в суботу, 18. грудня, о год. 7-ій вечер, в гали Тов. В. Дуди. Обовязком кождого члена явитися на означений час. Буде справоздання уряду за рік 1926 і вибір нового уряду на рік 1927. Неявившийся член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — Т. Чіпура, В. Кик, С. Соколовський.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в суботу, дня 18. грудня, точно о годині 8-ій вечером, в Укр. Нар. Домі, 217-19 Іст 6-та ул. На зборах будуть важні справи до полагодження. Роздача календарів, на рік 1927, за котрий обовязково кождий член має заплатити 30 ц. Проситься всіх членів вирівнати свої місячні вкладки перед річними зборами. Пригадується інтересованим членам, щоби привели зі собою нових членів. Неявившийся член на сих зборах підлягає карі після ухвали. — Николай Марків, секр. рек.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Уряд Сестрицтва Любов, від. 177, повідомляє своїх членів і члениць, що річний мітінг відбудеться дня 19. грудня, в неділю, точно о год. 2-ій пополудни, в українській церковній гали, 45 Pilgrim St., на South Providence. Обовязком кождого члена і члениці явитись на зборах річних, де маєсь докінчити важну справу як Сиротинець і вибір нового уряду. Уряд взиває всіх членів ощби зложили жертву на Сиротинець не меньше як доляра. Неявившийся член або члениця підпадає карі 1 дол., а урядник 2 дол. — Волод. Рекрут, секретар.

КАРНЕҐІ, ПА. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 384, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться дня 19. грудня, зараз по Сл. Божій, в гали парафіяльній. На мітінгу будуть важні справи до полагодження. Буде справоздання за цілий рік і вибір уряду. Кождий член має явитись на мітінгу, інакше заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. Взиваєсь довгуючих членів вирівнати свої залеглости. Котрі члени не зложили ще своєї жертви на Сиротинець, мають зложити на сім мітінгу. Будесь принимати нових членів. Кождий член, ідучи на річний мітінг, повинен привести з собою одного нового апліканта. — Іван Козар, предс.; Іван Хома, кас.; Дмитро Яворський, секр.

ФЕНІКСВІЛ, ПА. Бр. св. Ап. Петра і Павла, від. 321, дає до відома своїм ченам, що на рік 1927 зістав вибраний уряд як слідує: Михайло Куриляк, предс.; Дмитро Савчин, заст. предс.; Михайло Чайка, кас.; Федор Цюх, секретар; Іван Білинський, заст. секр.; Прокіп Кріль і Михайло Мішкевич, контрольори; Григорій Белюх і Іван Костирка, доглядачі хорих. — Федор Цюх, секр.

БОФАЛО, Н. Й. Бр. св. О. Николая, від. 127, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю 19. грудня у гали церковній, зараз по Сл. Божій. На зборах переведеться вибір уряду на рік 1927. Обовязком кождого члена є явитись на зборах. — Павло Володка, секр.

ЕЛМАЙРА, Н. Й. Тов. ім. Ів. Франко, від. 271, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінг відбудеться дня 19. грудня, в неділю, точно о год. 7-ій вечером, в Народнім Домі. Проситься всіх членів прибути на час на той мітінг. Будуть важні справи до полагодження; вибір нових урядників; роздача календарів. Хто не прибуде на мітінг, заплатить кару 50 ц. Взиваєсь членів вписувати свої діти до У. Н. Союза. — Григорій Левуш.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Иосафата, від. 217, подає до відома всім своїм членам місцевих і позамісцевим, що річний мітінг відбудеться в неділю, дня 19. грудня, о годині 2-ій пополудни точно, в гали церковній під ч. 303 Гудсон Еве. Обовязком кождого члена прибути на сей мітінг, бо є важні справи до полагодження. Довгучим членам пригадуєсь, щоби вирівнали свої місячні вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. Будесь роздавати календарі на рік 1927, за котрі кождий член має заплатити 30 ц. Буде вибір урядників на рік 1927. Будесь принимати нових членів без вступної оплати. Неявившийся член на мітінгу без важної причини, заплатить кари 2 дол., а урядник 3 дол. — Мих. Бінашевський, предс.; Андрій Іванів, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. Укр. Тов. Січ, від. 282, повідомляє всіх своїх членів і члениць, що річні збори відбудуться в неділю, 19. грудня, точно о год. 2-ій пополудни, в гали Товариського Дому, 409 Н. Ґеддес ул. Поситься всіх членів і члениць явитися обовязково і на означений час. Довгуючих проситься вирівнати свої залеглости, як також і на Сиротинець У. Н. Союза. Буде вибір нового уряду на рік 1927 і інші важні справи до полагодження. Нових членів будесь принимати без вступної оплати. Неявившийся член підлягає карі після статута. — М. Малімон, предс.; М. Дембицький, кас.; І. Лесюк, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Ів. Франка, від. 97, повідомляє членів, щоби усі прибули на збори дня 19. грудня, о 2-ій годині пополудни, в гали церковній, 47 Говп Еве. Кождий член має явитись, бо буде вибір нових урядників на рік 1927 і розданє календарів. Неявившийся член заплатить кару 50 ц. Довгуючих членів взиваєтьця вирівнати свої залеглости. — М. Припхан, предс.; М. Табачук, секр.

МАГАНОЙ ПЛЕЙН, ПА. Бр. св. Анни, від. 365, повідомляє, що річний мітінг відбудесь в неділю, дня 19. грудня, в гали церковній, в Мейавіл. Буде справоздання урядників і контр. комісії та вибір нового уряду на рік 1927. Неявившийся член заплатить кари 1 дол., а урядник 2 дол. — Михаїл Руднянин, предс.; Тимко Цебринський, секретар.

ЄМОК РОН, ПА. Бр. св. Георгія, від. 135, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, дня 19. грудня. Кождий член має прибути на сей мітінг; неявившийся заплатить кару. Будесь вибирати уряд на рік 1927. Довгуючих проситься вирівнати свої залеглости, як також ті, що не зложили жертви на Сиротинець, мають зложити на сім мітінгу. — Теодор Фенчишин, предс.; Андрій Підколіцький, кас.; Андрій Мовчан, секр.

ІРІ, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 40, повідомляє, що мітінг відбудеться дня 19. грудня в неділю, о 3-ій год. пополудни під ч. 908 Геес Евню. Проситься усіх членів прийти на той мітінг бо се річний мітінг. Будесь вибирати нових урядників. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Зоря, від. 69, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в суботу, 18. грудня, в Укр. Нар. Домі на 6-ій ул. Початок о год. 8-ій вечером. На порядку дня дуже важні справи до вирішення. Буде справоздання всіх урядників і вибір нового уряду на 1927 рік. Обовязком кождого члена явитися на сі збори; неявившийся член заплатить кару після статута. — О. Плескун, предс.; Н. Ковбасник, секр.

БРІДЖПОРТ, КОНН. Отсим повідомляється усіх місцевих і позамісцевих членів Бр. св. Михаїла, від. 15, що річні збори відбудуться в неділю, дня 19. грудня, о годині 2-ій пополудни, в домі Івана Довгана, 117 Шеста ул. На збори обовязані прибути усі члени, бо є важні справи до полагодження; буде також вибір уряду. — Василь Пухта, секр.

МАГАНОЙ СИТІ, ПА. Тов. Запорожська Січ, від. 305, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 19. грудня, в гали парафіяльній зараз по Сл. Божій. Проситься всіх членів прийти, бо є важні справи до полагодження: 1. Справоздання з цілого року, 2. Вибір уряду, 3. Справа Сиротинця при У. Н. С. і розданє календарів. Неявившийся член підлягає карі після статута. — Теодор Касіян, секр.

ГЕРКІМЕР, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 192, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, дня 19. грудня, о годині 2-ій, на гали церковній на Moore Ave. Проситься всіх членів явитись на означений час; неявившийся член на той мітін. підлягає карі 1 дол., а урядни 2 дол. Є много важних справ до полагодження. — Петро Ірха, предс.; Никола Німий, секр.

ЛІТЛ ФОЛС, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 330, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 19. грудня, точно о год. 2-ій попол., в гали Івана Конікевича, 401 So. Ann St. Проситься всіх членів явитись, бо буде справоздання і вибір уряду на рік 1927. Неявившийся член заплатить кару 50 ц., а урядник 1.00. — Теодор Стриєк, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. Любов, від. 370, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, дня 19. грудня, о 2-ій годині попол., в гали церковній, 127 Парк ул. Кождий член повинен явитися на означений час. Довгуючі члени нехай вирівнають свої залеглости, бо в противнім разі поступиться після статута. — М. Довгий, предс.; Н. Хабінець, секр.

СТЕМФОРД, КОНН. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350, повідомляє, що річний мітінг відбудесь о 1-ій год. попол., в неділю, дня 19. грудня, в гали церковній при Ґрінвіш Еве. Буде вибір нових урядників. Неявившийся член заплатить кари 1 дол., а урядник 2 дол. — С. Корівчак, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Повідомляється всіх членів Бр. св. О. Николая, від. 104, що річний мітінг відбудеться дня 19. грудня, точно о год. 3-ій пополудни. Уряд здасть справоздання і буде вибір нових урядників на рік 1927. Котрий член не явиться на тім мітінгу буде караний 1 дол., а урядник 2 дол. — М. Вітів, предс.; Г. Мясак, секр.; П. Шут, кас.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ, від. 347, подає до відома своїм членам, що річний мітінг відбудеться дня 19. грудня, о годині 1-ій попол., в гали при Hogbin дорозі. Проситься усіх прибути, бо є важні справи до полагодження. Буде справоздання касове за 1926 рік, вибір уряду на 1927 рік і другі важні справи, які можна полагодити тільки на річнім мітінгу. Неявившийся член заплатить 50 ц. кари, а урядник 1 дол. — Стефан Чопек, предс.; Гринь Шимко, кас.; Іван Копитко, секр.

ГАРТФОРД, КОНН. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 277, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 19. грудня, о годині 2-ій пополудни. В гали церковній. Проситься всіх членів явитись на час, бо буде пару справ до полагодження. Буде вибір уряду на рік 1927. Неявившийся член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — Кость Гвіздь, предс.; Дмитро Йордан, кас.; Павло Курко, секр.

БАЙОН, Н. ДЖ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 281, повідомляє всіх своїх членів і члениць, що річні збори відбудуться в пятницю, дня 17. грудня, о год. 7-ій вечером під ч. 45 Іст 21 ул. Проситься всіх членів прибути на сі збори і вирівнати свої залеглости. Буде вибір урядників і будесь роздавати календарі на рік 1927. — М. Петруняк, предс.; Г. Павлів, кас.; Л. Бачинський, секр.

ДЕНБЕРИ, КОНН. Бр. св. О. Николая, від. 381, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінг відбудеться дня 19. грудня, о годині 2-ій попол., в Конкордія гали при Ґросби ул. Проситься всіх членів прибути на мітінг на означений час. Буде справоздання уряду за рік 1926 і вибір уряду на 1927 рік. На сім мітінгу має бути скінчена справа Сиротинця при У. Н. С. Неявившийся член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — М. Лукашкевич, предс.; М. Маркевич, кас.; С. Сверлюк, секр.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 73, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 19. грудня, о 1-ій годині пополудни, під ч. 184 Prairie Ave., corner Blackstone St. Обовязком кождого члена є прийти на річний мітінг і вирівнати залеглі вкладки. Будесь побирати по 30 ц. за календар разом з вкладками. Уряд і контр. комісія здадуть справоздання. Опісля наступить вибір уряду на рік 1927. Буде поправлено і ухвалено статут Товариства. — Николай Костів, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Тов. Вільні Козаки с. Росільна, від. 196, повідомляє, що річний мітінг відбудеться в неділю, 19. грудня, в гали церковній при Ґрін і Сосекс ул. Буде річний звіт уряду і контр. комісії. Неявившийся член заплатить кари 1 дол., а урядник 2 дол. — Ф. Зак, предс.; І. Марусин, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Отсим повідомляється членів Тов. ім. Т. Шевченка, від. 42, що річний мітінг відбудеться в неділю, дня 19. грудня, о год. 2-ій пополудни, 237 Говп Еве. Проситься всіх членів і членкинь прибути на сей мітінг, бо є багато важних справ до полагодження. Неявившийся член заплатить кари 50 ц., а урядник 1 дол. Проситься членів, щоб на будуче більше інтересувалися Товариством і самими собою. — В. Лелет, предс.; О. Свитак, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Отсим повідомляється членів Бр. св. Георгія, від. 239, що річний мітінг відбудеться в неділю, дня 19. грудня, зараз по Сл. Божій, в гали Тов. У. А. Горожан, 847 Н. Френклін ул. Тому що є важні справи до полагодження і буде вибір уряду на рік 1927, кождий член є обовязаний явитися на тім мітінгу. Неявившийся член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. Довгуючі члени мають вирівнати свої вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. Рівнож батьки, що мають дітий в молодечім департаменті, мають заплатити за свої діти. — Іван Писечко, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудесь в неділю, 19-го грудня, в Укр. Ситизенськім Клюбі, 29 Jackson St., точно о год. 4-ій попол. Кождий член має явитися під карою статута. Буде вибір уряду на рік 1927 і роздача календарів, за котрі кождий член має принести по 30 ц. Контрольна комісія здасть річне справоздання. Будемо принимати без оплати вступного. Тож кождий член повинен постаратися хоч по одному новому членови привести на мітінг. — Теодор Пилипишин, предс.; Григорій Сакала, кас.; Василь Мадзій, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Подається до відома членам Тов. ім. Ів. Франка, від. 83, що річні збори відбудуться в неділю, дня 19. грудня, о годині 1-ій пополудни, в домі Тов. Горожан, 847 Н. Френклін ул. На сей мітінг обовязаний кождий урядник і член явитись, бо є важні справи до рішення, а також вибір нового уряду на рік 1927. На сім мітінгу буде роздача календарів, за котрі кождий член має заплатити 30 ц. Довгуючі члени як не вирівнають вкладок будуть суспендовані. Будеться принимати нових членів без вступного. — Р. Караїм, предс.; Р. Карбівник, секр.; І. Савчин, касієр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Укр. Тов. Богородчани, від. 233, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в суботу, дня 18. грудня, о год. 8.30 вечер, в гали Disc-Commonity House, 147 — 2nd Ave. На сих зборах не повинно забракнути ні одного члена. Старий виділ здасть справоздання змин. року, відтак наступить вибір уряду на рік 1927. Будесь принимати нових членів бзе вступного, то кождий член повинен постаратися о нового кандидата. Неявившийся на сих зборах член заплатить кару 1 дол., і ся кара не буде дарована. — Петро Накутинський, предс.; Василь Костів, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Тов. ім. І. Франка, від. 334, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, дня 19. грудня, в Українськім Народ. Домі, о 1-ій годині. Проситься всіх членів прибути на означений час. — Н. Ковпалюк, рек. секр.

НАЙСТАВН, ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Бр. св. Володимира, від. 105, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 19. грудня, в Укр. Гали, 2051 Рован ул. Почато ко год. 3-ій попол. На порядку дня дуже важні справи, які можуть бути вирішені тільки на річних зборах. Буде справоздання всіх урядників і вибір урядників, справа Сиротинця і роздача календарів на рік 1927 по ціні 30 ц. за один; святковання 20-літного ювилею; поправлення статута братського. Будесь принимати нових членів без вступного. Кождий урядник і член має обовязково явитись під карою. — В. Костецький, предс.; С. Крайник, кас.; С. Слободян, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 22, повідомляє своїх членів місцевих і позамісцевих, що річний мітінг відбудеться дня 18. грудня, на гали церковній, о год. 7-ій вечером. Обовязком кождого члена прибути на мітінг, бо є важні справи до полагодження. На тім мітінгу буде вибір уряду на рік 1927. Проситься тих членів, що ще не зложили жертви на Сиротинець, щоби принесли з собою на сей мітінг. Будесь принимати нових членів без вступного. Неявившийся на мітінг член заплатить кару після статута. — Николай Сторожук, секр.

СО. БЕТЛЕГЕМ, ПА. Бр. св. Димитрія, від. 288, повідомляє всіх своїх місцеви хі позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 19. грудня, о год. 1-ій пополудни, в гали українській, трета і Карбон ул. Обовязком кождого члена є явитися на сей мітінг, бо є важні справи до полагодження. Буде справоздання контр. комісії і вибір уряду на рік 1927 та другі важні справи. Взиваєтся довгуючих членів, щоб вирівнали свої залеглости як за себе так і за дітий. Проситься тих членів, що не дали на Сиротинець, щоби принесли свою належитість на сей мітінг. Неявившийся член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — Василь Підгайний, секр.

ШИКАҐО, ІЛЛ. Бр. св. Димитрія, від. 301, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінг відбудеться дня 19. грудня, в неділю, о годині 1.30 пополудни, в церковній гали при Ірі і Робей ул. Кождий член конечно мусить прийти, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени мусять вирівнати свої залеглости до 20. с. м. — Н. Слівінський, секр. фін.

ЯНҐСТАВН, О. Бр. св. Петра і Павла, від. 274, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, дня 19. грудня, точно о год. 2-ій пополудни. Буде справоздання уряду і контр. комісії, справа Сиротинця-Приюту, роздача календарів У. Н. Союза, за котрі кождий член має заплатити 30 ц. за примірник, приниманє нових членів без вступного і вибір нового уряду на рік 1927. Кождий член має обовязково явитися під карою. — Василь Пішняк, предс.; Яків Петричкович, кас.; Теодор Сенедяк, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Сестр. Непор. Зач. Пр. Д. Марії, від. 112, повідомляє своїх членкинь, що місячні збори відбудуться в неділю, 19-го грудня, зараз по Сл. Божій, у школі парафіяльній. Проситься всіх членкинь прибути на мітінг і вирівнати свої належитости. Нових членкинь будемо принимати без оплати вступного. — О. Кульчицька, секр.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Отсим подається до відома членам Січи ім. Богдана Хмельницького, від. 245, що мітінг відбудеться о годині 1-ій в неділю, 19. грудня. Є пожаданим, щоб всі члени заплатили свої вкладки та довжні вирівнали свою належитість, так щоб можна замкнути рахунки Тов. та дати можність контр. комісії переглянути діловодство. Річний мітінг відбудеться 26. грудня, на котрім буде вибір урядників на рік 1927. Кари не накладаємо, бо віримо в точність і солідність наших Запорожців. — І. Моросько, предс.; В. Гасій, секр.; О. Сабат, касієр.

АЛЕНТАВН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться дня 19-го грудня, о годині 2-ій попол., в неділю, в гали українській під ч. 803 Front St. Проситься всіх членів на сей мітінг явитися, бо буде справоздання уряду за рік 1926 і вибір уряду на рік 1927. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости на сім мітінгу, бо інакше будуть суспендовані. Неявившийся на мітінгу член буде караний після статута. Будемо принимати нових членів без вступного. — С. Мельник, предс.; І. Федорак, кас.; І. Заяць, секр.

БЕНТЛЕЙВІЛ, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 109, повідомляє своїх членів, що річний мітінг відбудеться дня 19. грудня, в Юніон гали, о годині 1-ій пополудни. Кождий член є обовязаний прийти на той мітінг, бо буде вибір уряду на рік 1927 і другі важні справи. Неприсутний член буде караний 1 дол., а урядник 2 дол. — Мих. Твардонь, секр.

ДЕРРИ, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 113, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 19. грудня, о 1-ій годині попол., у звичайній гали. Проситься всіх членів прийти на час, бо маємо богато важних справ до полагодження. Напоминається членів, щоби не присилали дітий, бо від них зовсім не будесь брати місячного. Взиваєсь тих членів, котрі ще винні на Сиротинець або інші вкладки, щоби на сім мітінгу вирівнали, бо інакше будуть суспендовані. Буде вибір уряду на рік 1927 і роздача календарів, за котрі кождий член має заплатити 30 ц. — М. Хохла, предс.; Ат. Королевят, кас.; А. Клим, секр.

ДЖАНСТАВН, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 300, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 19. грудня, в церковній гали на Мейпел Еве. Неявившийся член на тім мітінгу заплатить 1 дол. кари, а урядник 2 дол. — Петро Кікто, предс.; Вас. Олексюк, кас.; Петро Сціленний, секретар.

БРОНКС, Н. Й. Річні збори Тов. Любов, від. 298, відбудуться в неділю, 19. грудня, о год. 2-ій пополудни, в гали під ч. 1130 Southern Boulevard. — В. Морозович, секр.

ВЕН ВУРҐІС, ПА. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 240, повідомляє, що річний мітінг відбудеться о год. 7-ій вечером, в суботу, дня 18. грудня, в гали Івана Хухра на фармі. Буде вибір нових урядників. Неявившийся член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — Іван Пацай, предс.; І. Хухра, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. Сестр. Любов, від. 37, повідомляє своїх членкинь, що річний мітінг відбудеться в неділю, дня 19. грудня, о год. 2-ій пополудни, в гали У. Н. Дому на Фултон ул. Кожда членкиня має явитися; неявившася заплатить кару 1 дол., а урядничка 2 дол. Є важні справи до полагодження. Буде звіт уряду за цілий рік і вибір уряду на 1927 рік. Довгуючі сестри мають прийти і вирівнати свої довги, бо в противнім разі будуть суспендовані. Пригадується сестрам, котрі ще не зложили жертви на Сиротинець, щоби зложили сего місяця. Будесь принимати на ті ммітінгу нових членкинь без оглати вступного. — Агафія Гондович, предс.; Анна Ґенега, секр.; Анастазія Огар, кас.

РАРІТАН, Н. ДЖ. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 332, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів і членкинь, що річний і місячний мітінг відбудеться в неділю, 19. грудня, о год. 2-ій пополудни під словенським костелом. Проситься всіх членів і членкинь прийти на сей мітінг, бо буде цілорічне справоздання і вибір уряду на рік 1927. Неявившийся член буде підлягати всім ухвалам, які зайдуть на сім мітінгу, а неявившийся урядник буде караний після статута. Довгуючі члени повинні вирівнати свої довги. — Ів. Туранський, предс.; П. Венгрин, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ДЯКОУЧИТЕЛЬ глядає посади. Має іспит, учить і провадить хор, парафіяльну школу і уладжує театральні представлення. Ласкаві зголошення слати до: 290-92

ДЯКОУЧИТЕЛЬ,

Box 346 Jersey City, N. J.

УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ШКОЛА В NORTH DETROIT, MICH.

пошукує учителя до науки дітий, провадження Аматорського Кружка, уряджування представлень і концертів. Платня після умови. Посада до обнятя від 1. січня 1927. Голоситися до.

J. SZALAWYLO,

17541 Gebeie Ave., N. Detroit, Mich. 290-92

ПОШУКУЮ свого батька, матір і сестри, Демко і Христина Вовк і Гандзя, Каська, Ксенька і Ева Вовк, котрі перебувають в Бразилії, в Парана, на фармі вже 20 літ. Хтоб про них знав, або вони самі прошу зголоситися до: **PHILIP BYRKA, Box 171, Piney Fork, O.** 292-95

ПОШУКУЮ ГОСПОДИНІ до заряду мого дому і доглядання моїх троє дітий, від літ 7 до 11. Зголошення прошу посилати на таку адресу: 287-92

Mr. M. H., c/o SICHOWY BAZAR,

34 E. 7th Street, New York, N. Y.

ЦЬОЦЯ ВМЕРЛА. Того року календара Цьоці нема, але на його місце Січовий Базар видав інший ГУМОРИСТИЧНИЙ КАЛЕНДАР, якого ціна лиш 35 ц. Хто купить 5, дістане один даром, за 10, 3 даром. Пишіть: 287-92

SICHOWY BAZAR,

34 East 7th Street, New York, N. Y.

ПОШУКУЮ мущини Українця, старшого віком, котрий не може працювати у фабирці, а хотів би бути при українській родині на фармі. Голоситися листовно до: 288-93

HARRY ROMANCHUK,

Columbia Co., Stottville, N. Y.

ПОШУКУЮ шваґра Николу Мазура з Калуша і Дмитра Сверет. Перед війною жив у Вілкс Берри, а відтак в Бріджпорт, Конн. Хто би знав про них, або вони самі, прошу зголоситися до: 291-92

P. H. DIUK,

312 W. 33rd St., Minneapolis, Minn.